

(12)

CERERE DE BREVET DE INVENȚIE

(21) Nr. cerere: a 2011 00828

(22) Data de depozit: 23.08.2011

(41) Data publicării cererii:
29.03.2013 BOPI nr. 3/2013

(71) Solicitant:
• UNIVERSITATEA "BABEȘ-BOLYAI" DIN
CLUJ-NAPOCA,
STR. MIHAIL KOGĂLNICEANU NR. 1,
CLUJ-NAPOCA, CJ, RO

(72) Inventatori:

• DUMITRU DUMITRESCU, STR. DONAT
NR. 109, AP. 36, CLUJ-NAPOCA, CJ, RO;
• BARTHA ATTILA, STR. TINERETULUI
NR. 9/13, ODORHEIU SECUIESC, HR, RO;
• CREMENE MARCEL, STR. ZORILOR
NR. 36, CLUJ NAPOCA, CJ, RO

(54) PROCEDEU PENTRU REZOLVAREA PROBLEMEI NP-COMLETE "SUBSET-SUM"

(57) Rezumat:

Invenția se referă la un procedeu ce permite rezolvarea unei probleme "subset-sum", din domeniul teoriei complexității computaționale, nerezolvabilă în timp polinomial determinist, cu aplicații în criptografie și optimizare. Procedeu conform invenției folosește un ansamblu numit sistem cascadă, bazat pe semnale electrice binare, discret în timp și sincron, format dintr-un nod sursă S (1), o serie de module M_j (2), ce conțin celule (5) de întârziere și porți logice (6) de tip SAU, și un nod de test T (3), sursa S (1) generează un impuls treaptă, ce se transmite la intrarea lanțului de module M_j (2) de prelucrare a semnalelor de la intrarea acestora, în vederea calculului sumelor parțiale, modulele M_j (2) ale sistemului corespund numerelor din mulțimea de numere dată, fiecare extinzând rezultatul parțial de la intrarea sa, prin adăugarea soluțiilor parțiale corespunzătoare numărului reprezentat de către modulul respectiv, iar nodul de test T(3) este amplasat la ieșirea sistemului, având rol de a verifica dacă soluția căutată

se află printre soluțiile generate de sistem, adică dacă starea logică la ieșirea ultimului modul M_i este "1" logic la un moment de timp discret egal cu suma "sum" ce se dorește a fi verificată.

Revendicări: 4

Figuri: 2

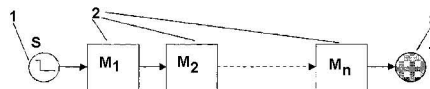
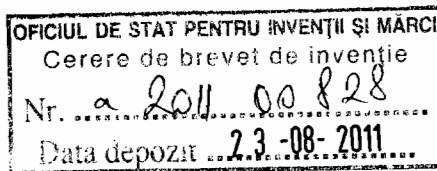

Fig. 1

Procedeu pentru rezolvarea problemei NP complete „subset-sum”

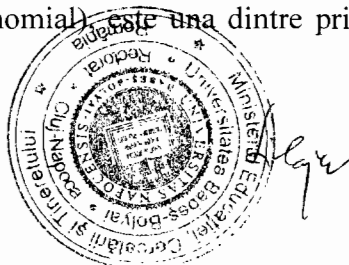
Invenția se referă la un procedeu ce permite rezolvarea problemei „subset-sum”. În informatică, problema „subset-sum” este o problemă clasică importantă în domeniul *teoriei complexității computationale* cu aplicații în *criptografie și optimizare*.

Problema se definește astfel: dându-se o mulțime de numere întregi pozitive și un număr *sum* se cere să se verifice dacă există o submulțime nevidă a acestei mulțimi astfel încât suma elementelor acesteia să fie egală cu numărul *sum*.

Problema „subset-sum” este NP-completă (nerezolvabilă în timp polinomial determinist). Multe probleme NP-complete de optimizare combinatorială pot fi reduse la această problemă. Se cunosc scheme criptografice bazate pe „subset-sum”. Existența unui procedeu rapid de rezolvare a problemei poate fi utilizată în decriptarea mesajelor care folosesc scheme criptografice de acest tip. Procedeu propus poate fi generalizat și utilizat în rezolvarea unor probleme dificile (NP-complete) de optimizare combinatorială și de criptografie.

Problemele practice de optimizare la care poate fi aplicată invenția sunt de tip „bin packing”. Procedeu propus are aplicabilitate în solutionarea problemelor de alocare eficientă de resurse cum ar fi: decuparea materialelor cu pierderi minime, împachetarea unor obiecte într-un container, alocarea optimă a timpilor de execuție a unor procese, utilizarea optimă a spațiilor de transport sau depozitare și altele.

În scopul găsirii rapide a unor soluții la probleme NP-complete în general nu se cunoaște nici o modalitate eficientă de rezolvare. Timpul necesar pentru a rezolva acest tip de probleme folosind algoritmi cunoscuți crește foarte repede atunci când dimensiunea problemei crește. Versiuni moderat de mari ale unora dintre problemele NP-complete necesită timpi de calcul de ordinul a miliarde de ani, folosind puterea de calcul disponibilă astăzi. Ca o consecință, a determina dacă este sau nu posibil să rezolvăm aceste probleme mai repede, adică a rezolva problema P (polinomial) versus NP (non-polinomial) este una dintre principalele probleme nerezolvate în știința calculatoarelor de azi.

În scopul rezolvării problemei „subset-sum”, metoda clasică este reprezentată de un algoritm de programare dinamica specific. Acest algoritm rulează în timp pseudo-polinomial și folosește o cantitate de memorie proporțională cu N înmulțit cu valoarea sum , unde N este cardinalul multimii numerelor din problemă. Aceasta metodă însă se bazează pe o implementare software. Este dificil de paralelizat și de implementat hardware. Acest algoritm este descris în lucrări cum sunt: Cormen, Thomas H.; Leiserson, Charles E., Rivest, Ronald L., Stein, Clifford (1990), *The subset-sum problem. Introduction to Algorithms*, MIT Press and McGraw-Hill, și Michael R. Garey, David S. Johnson (1979), *Computers and Intractability: A Guide to the Theory of NP-Completeness*.

În același scop, al rezolvării problemei „subset-sum”, se mai cunoaște o metodă bazată pe sisteme de tip "Spiking Neural P Systems". Astfel de sisteme rezolvă problema subset-sum prin procesare paralelă, ceea ce conduce la un timp de rezolvare acceptabil. Dezavantajul acestei metode constă în faptul că numărul de componente necesare crește exponențial cu cardinalul multimii numerelor din problema și deci prezintă o complexitate spațială exponențială. Aceasta abordare este tratată în lucrarea: A. Leporati, M. A. Gutiérrez-Naranjo, *Solving SUBSET SUM by Spiking Neural P Systems with Pre-computed Resources*, în *Fundamenta Informaticae*, Vol. 87 Issue 1, pp. 61-77, (2008).

În același scop, mai este cunoscută de asemenea o metodă bazată pe abordarea numită "Optical Computing". În această abordare soluția problemei „subset-sum” este găsită cu ajutorul unui sistem optic prin care se propaga impulsuri luminoase. Aceasta abordare este caracterizată printr-un timp de rezolvare redus. Complexitatea spațială este proporțională cu cardinalul numerelor din problema subset-sum. Folosirea acestei metode în practică prezintă însă limitări importante datorate costurilor de implementare a sistemelor optice, scăderii exponențiale a amplitudinii impulsurilor luminoase de-a lungul sistemelor optice prin care se propaga acestea, dificultăților tehnice care apar în detectarea și separarea impulsurilor luminoase foarte scurte și apropiate în timp. Această metodă este prezentată în lucrarea: M. Oltean, O. Muntean, *Solving the subset-sum problem with a light-based device*, *Natural Computing*, vol.8 no.2, pp.321-331, (2009).

Problema tehnică pe care o rezolvă invenția este găsirea unei soluții eficiente pentru problema NP-completă „subset-sum” care să satisfacă următoarele cerințe:

- sa aibă timp de calcul si complexitate reduse, adecvata la situatii în care timpul si complexitatea spatiala sunt limitate;
- sa fie usor paralelizabila;
- sa fie facil implementabila hardware;
- sa aibă costuri de implementare reduse.

Procedeul de rezolvare a problemei NP complete „subset-sum”, conform inventiei, rezolvă problema „subset-sum” prin utilizarea unui ansamblu numit *sistem cascadă*, ilustrat în figura 1. Acest sistem este discret în timp și sincron, bazat pe semnale electrice binare. Este format dintr-o sursa de semnal S (1), un nod terminal T (3) si mai multe module (2), ilustrate în figura 2. Modulele (2) contin la rândul lor celule de întârziere (5) și porti logice de tip SAU (6).

Procedeul de rezolvare a problemei NP complete „subset-sum” se bazează pe sistemul cascadă descris în figura 1 și constă în: generarea unui impuls treaptă la nodul sursa S (1), impuls ce se transmite la intrarea lantului de module (2). Acest lant de module este format dintr-un număr de n module M_j (2), ce au rolul procesării semnalelor de la intrarea acestora în vederea calculului sumelor parțiale.

Modulele sistemului corespund numerelor din multimea de dată. Fiecare modul extinde rezultatul parțial de la intrarea sa prin adăugarea soluțiilor parțiale corespunzătoare numărului reprezentat de către modulul respectiv. Modulele contin la rândul lor lanturi de celule de memorie (5) si porti logice de tip SAU (6).

De la iesirea fiecărui modul spre modulul următor se propagă semnale binare. Sistemul este discret în timp și sincron: fiecare nod își schimbă starea în mod sincron la momente de timp determinate.

Un nod de test T (3) este amplasat la iesirea sistemului având rolul de a verifica dacă solutia căutată se află printre solutiile generate de sistem. Pentru aceasta, se verifică dacă starea logică a semnalului la iesirea sistemului este „1” logic la momentul temporal discret egal cu sum , adică după un timp egal cu sum perioade de tact ale sistemului discret. Dacă se verifică conditia înseamnă că valoarea sum poate fi calculată ca o sumă a unui subset de elemente al multimii de numere date, deci problema este rezolvată.

Se dă în continuare un exemplu de realizare a invenției, în legătură cu figurile 1 și 2 care reprezintă:

- Figura 1 – Arhitectura sistemului cascada ce implementează procedeul propus;
- Figura 2 – Structura internă a unui modul M_j din arhitectura sistemului cascada.

Atât în figura 1 cât și în figura 2 liniile și săgețile semnifică conexiuni iar sensul săgeților indică sensul propagării semnalelor binare.

În figura 1 este descris un sistem cascada care reprezintă o modalitate de realizare a invenției. Să presupunem că mulțimea de numere întregi pozitive dată este $A = \{e_1, e_2, \dots, e_n\}$. Sistemul cascada are o structură liniară și este bazat pe prelucrări succesive de semnal. Sistemul este unul binar, lucrând în timp discret, pe baza unui semnal de tact. În starea inițială toate nivelele de semnal din sistem sunt în starea „0” logic.

Sistemul cascada (fig. 1) este compus din următoarele elemente:

- Un nod sursă S (1) ce reprezintă o sursă binară ce generează un semnal treapta (ieșirea nodului este în starea logică „1” pe durata primului impuls de tact și „0” în rest).
- Un număr de n module M_j (2) ce au rolul procesării semnalelor de la intrarea acestora în vederea calculului sumelor parțiale.
- Pentru fiecare element e_j din mulțimea A va exista un modul M_j . Prin urmare, numărul total n de module este egal cu numărul de elemente ale mulțimii A . Structura internă a unui nod de tip M_j este descrisă în figura 2 și va fi detaliată mai jos.
- Nodul de test T (3) are rolul de a verifica soluțiile problemei. Acest nod verifică dacă la un moment de timp dat t_{test} starea ieșirii ultimului bloc de procesare, M_n , este în „1” logic. Pentru a verifica dacă există o sub-mulțime a mulțimii A având proprietatea că suma elementelor este egală cu sum este suficient să se seteze timpul $t_{test} = sum$.

Fiecare modul M_j , descris în figura 2, are o intrare (4) respectiv o ieșire (7) și este compus din următoarele elemente:

- Un lanț de celule de întârziere $a_1 \dots a_k$ (5) ce formează o linie de întârziere a semnalului cu k tacti. Un nod a_i întârzie semnalul de la intrarea sa cu un tact: ieșirea nodului a_i este egală cu intrarea nodului a_i la momentul de timp anterior. Pentru fiecare modul M_j va exista un număr de k noduri a_i , $k = e_j$ din mulțimea A .
- O poartă logică de tip SAU (6).

Signature

Functionarea sistemului cascada se explica astfel: daca la momentul t intrarea unui modul M_i se afla in starea "1", datorita functiei SAU (6) iesirea va fi, de asemenea, in starea "1" la momentul t dar si la momentul $t+k$, unde k este numarul de celule de intarziere care este in acest caz egal cu e_i adica elementul i din multimea A . Acest lucru se explica prin faptul ca valoarea „1” de la intrare ajunge la poarta SAU intarziata cu k tacti.

In cazul in care doua module M_i si M_{i+1} sunt concatenate, un semnal „1” prezent la momentul t la intrarea modulului M_i apare la iesirea lui M_{i+1} : la acelasi moment t , la momentul $t+e_i$, la momentul $t+e_{i+1}$ si la momentul $t+e_i+e_{i+1}$. Prin inductie, se demonstreaza ca momentele de timp la care apare un semnal de „1” la iesirea unui lant de module M_i sunt date de toate sumele parțiale ale elementelor multimii A .

Complexitatea in timp a metodei propuse este egala cu o constanta u inmultita cu valoarea sum data, deci este liniara in raport cu sum . Constanta u este egala cu perioada semnalului de tact al sistemului discret. Aceasta are valori tipice in jur de 10^{-9} secunde pentru sistemele hardware actuale.

Complexitatea spatiala este data de numarul total de celule de intarziere din sistemul cascada si este egala cu suma elementelor multimii A date. Aceasta marime este de asemenea rezultatul unei combinatii liniare. Prin urmare, complexitatea spatiala este de asemenea liniara in raport cu suma elementelor multimii A .

Prin utilizarea procedurii propus pentru rezolvarea problemei NP complete „subset-sum” se obtin urmatoarele avantaje:

- implementare hardware facila, spre deosebire de majoritatea algoritmilor existenti, care au fost conceputi pentru implementari software,
- viteza de lucru ridicata conferita de paralelismul intrinsec,
- permite rezolvarea intr-o singura rulare a tuturor problemelor „subset-sum” pentru valori sum mai mici sau egale cu o valoare data,
- complexitate in timp liniara in raport cu sum ,
- complexitate spatiala liniara in raport cu suma elementelor multimii date,
- costuri si complexitate de implementare hardware reduse.

L. I. I.

REVENDICĂRI

1. Procedeu pentru rezolvarea problemei NP-complete „subset-sum” **caracterizat prin aceea că** folosește un ansamblu numit sistem cascada, bazat pe semnale electrice binare, discret în timp și sincron, format din: un nod sursă S (1), o serie de module M_j (2) ce conțin celule de întârziere (5) și porți logice de tip SAU (6), și un nod de test T (3).
2. Procedeu, conform revendicării 1 și 2, **caracterizat prin aceea că** sursa S (1) generează un impuls treaptă ce se transmite la intrarea lanțului de module M_j (2) de prelucrare a semnalelor de la intrarea acestora în vederea calculului sumelor parțiale.
3. Procedeu, conform revendicării 1, 2 și 3, **caracterizat prin aceea că** modulele M_j (2) ale sistemului corespund numerelor din mulțimea de numere dată, fiecare extinzând rezultatul parțial de la intrarea sa prin adăugarea soluțiilor parțiale corespunzătoare numărului reprezentat de către modulul respectiv.
4. Procedeu, conform revendicării 1, 2, 3 și 4 **caracterizat prin aceea că** un nod de test T (3) este amplasat la ieșirea sistemului, având rolul de a verifica dacă soluția căutată se află printre soluțiile generate de sistem, adică dacă starea logică la ieșirea ultimului modul M_i este „1” logic la un moment de timp discret egal cu suma *sum* ce se dorește a fi verificată.

Lege

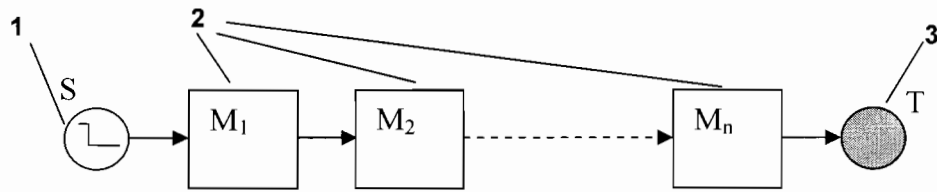

Figura 1

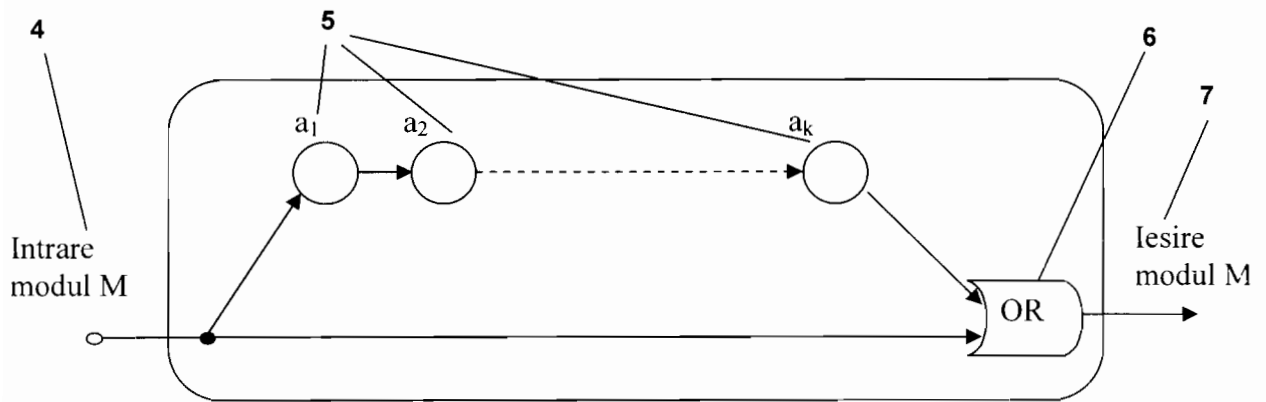

Figura 2

Leah